

ภูมิอากาศจังหวัดแพร่

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดแพร่เป็นจังหวัดหนึ่งในภาคเหนือของประเทศไทย ตั้งอยู่ทางตอนบนบนฝั่งแม่น้ำยม รูปร่างค่อนข้างยาวรี พื้นที่ของจังหวัดมีประมาณ 5,847,462 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,654,375 ไร่ ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 555 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดพะเยา ลำปาง และน่าน
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดอุตรดิตถ์ และสุโขทัย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดน่าน และอุตรดิตถ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดลำปาง

ลักษณะภูมิประเทศ

มีภูเขาล้อมรอบทั้ง 4 ทิศ พื้นที่ภายในวงรอบเป็นพื้นที่ราบซึ่งลาดเอียงไปทางใต้ลงแม่น้ำยม ลักษณะคล้ายอ่างหรือท้องกระทะ พื้นที่ราบส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยและประกอบอาชีพในทางการเกษตรกรรม ภูเขาที่ล้อมรอบตัวจังหวัดแพร่ทั้ง 4 ทิศนี้ มีลักษณะคล้ายภูเขาติดต่อกันเป็นพิค มีความสูงพอสมควรตามแนวตะเข็บติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง เนื่องจากสภาพของเมืองมีภูเขาล้อมรอบและเป็นป่าคล้ายจังหวัดน่านและเชียงราย ลักษณะภูมิอากาศต่างๆ จึงคล้ายคลึงจังหวัดน่านมาก

ฤดูกาล

พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งฤดูของจังหวัดแพร่ออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศจะหนาวเย็นและแห้งแล้ง ในตอนเช้าจะมีหมอกหนาปกคลุมทั่วไป โดยจะมีหมอกหนาเกิดขึ้นได้ประมาณ 17 - 20 วัน ส่วนในตอนเที่ยงถึงค่ำจะมีฟ้าหลัวแห้งแล้งปกคลุมเกือบตลอดเดือน ในบางปีอากาศจะหนาวเย็นช้ากว่ากำหนดได้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม จะมีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะเดือนเมษายนจะอากาศร้อนจัดที่สุด ในระหว่างฤดูร้อนจะมีฟ้าหลัวปกคลุมเกือบทั้งวัน

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกในระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกันยายน โดยเฉพาะเดือนสิงหาคมเป็นเดือนที่มีฝนตกมากที่สุดในรอบปี ตลอดทั้งปีฝนอยู่ในเกณฑ์น้อย

อุณหภูมิ

เนื่องจากจังหวัดแพร่เป็นจังหวัดที่อยู่ในภาคเหนือ ซึ่งมีภูเขาติดต่อกันเป็นพิคล้อมรอบบริเวณจังหวัดไว้ทั้ง 4 ทิศ และมีบางส่วนปกคลุมด้วยป่าไม้ อากาศจึงค่อนข้างร้อนอบอ้าวในฤดูร้อน โดยตลอดปี อุณหภูมิเฉลี่ย 26.4 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.6 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.2 องศาเซลเซียส เดือนเมษายนเป็นเดือนที่อากาศร้อนที่สุดในรอบปี เคยตรวจอุณหภูมิได้สูง 43.6 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2526 ในช่วงฤดูฝนอุณหภูมิจะอยู่ในเกณฑ์ต่ำและไม่ร้อนมาก ส่วนฤดูหนาวอากาศหนาวเย็น เดือนมกราคมเป็นเดือนที่หนาวที่สุด เคยตรวจอุณหภูมิต่ำสุดได้ 4.6 องศาเซลเซียส เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2517

ฝน

จังหวัดแพร่ บริเวณอำเภอเมืองมีปริมาณฝนเฉลี่ยตลอดปี 1114.8 มิลลิเมตร และมีฝนตกเฉลี่ยประมาณ 117 วัน เดือนสิงหาคมมีปริมาณฝนเฉลี่ยสูงสุดโดยมีปริมาณฝนเฉลี่ย 205.5 มิลลิเมตรและมีฝนตกประมาณ 20 วัน ปริมาณฝนสูงสุดใน 24 ชั่วโมง เคยตรวจได้ 181.7 มิลลิเมตร เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2529 นอกจากนี้พื้นที่บริเวณอำเภอวังชิ้น มีปริมาณฝนเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 1400 มิลลิเมตรซึ่งมากกว่าบริเวณใกล้เคียง ส่วนบริเวณอำเภอสอง อำเภอลอง อำเภอร้องกวาง อำเภอสูงเม่นและอำเภอเด่นชัย มีปริมาณฝนเฉลี่ยประมาณ 1,000 – 1,200 มิลลิเมตร บริเวณอำเภอม่วงสามสิบมีปริมาณฝนน้อยกว่าบริเวณอื่นคือประมาณ 800 มิลลิเมตร

พายุหมุนเขตร้อน

พายุหมุนเขตร้อนที่ผ่านเข้ามาในจังหวัดแพร่ส่วนมากเป็นพายุดีเปรสชันมีกำลังอ่อน ซึ่งก่อตัวจากทะเลจีนใต้และมหาสมุทรแปซิฟิก แต่ส่วนมากจะเกิดจากทะเลจีนใต้ เคลื่อนตัวทางทิศตะวันตกผ่านประเทศเวียดนามเข้าสู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยถ้ามีกำลังแรงก็จะผ่านเข้ามาในภาคเหนือช่วงเวลาที่พายุเคลื่อนผ่านเข้ามาในจังหวัดนี้เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคมเป็นต้นไปจนถึงเดือนตุลาคม

จากสถิติในรอบ 63 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 - 2556 มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านเข้าสู่จังหวัดแพร่ 18 ลูก โดยเข้ามาในเดือนกรกฎาคม 1 ลูก (2554) เดือนสิงหาคม 4 ลูก (2508 (2) 2513 2533) เดือนกันยายน 9 ลูก (2507 2508 (2) 2512 2513 2520 2520 2521 2523 (2)) เดือนตุลาคม 4 ลูก (2515 2525 2528 2550)

ที่ตั้งสถานีอุตุนิยมวิทยาแพร่

สภาวะของอากาศที่จัดทำขึ้นทั้งหมดนี้ได้มาจากผลการตรวจของสถานีอุตุนิยมวิทยาแพร่ ซึ่งทำการตรวจธาตุประกอบอุตุนิยมวิทยาต่างๆ แล้วส่งรายงานผลการตรวจไปยังกรมอุตุนิยมวิทยาเพื่อรวบรวมและจัดทำข้อมูลในคาบ 30 ปี

สถานีตรวจอากาศแพร่ตั้งอยู่ที่ ต.นาจักร อ.เมือง จ.แพร่ ใกล้ท่าอากาศยานแพร่ หรือที่ละติจูด 18 องศา 10 ลิปดาเหนือ ลองจิจูด 100 องศา 10 ลิปดาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 162 เมตร ทำการตรวจธาตุประกอบอุตุนิยมวิทยา วันละ 6 เวลา คือเวลา 0100 , 0700 1000 , 1300 , 1600 และ 1900 น.

หมายเหตุ

- สถิติภูมิอากาศที่เป็นค่าเฉลี่ยใช้ข้อมูล คาบ 30 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2524 – 2553
- สถิติภูมิอากาศที่มีค่าเป็นที่สุดใช้ข้อมูล ตั้งแต่ พ.ศ. 2494 – 2556

ศูนย์ภูมิอากาศ สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา